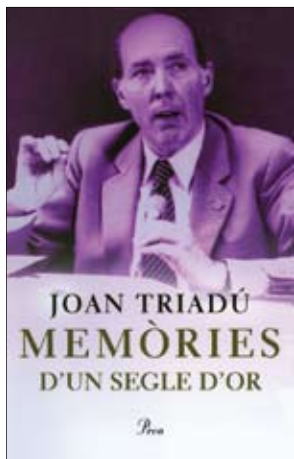

Memòries d'un segle d'or

Joan Triadú,
Memòries d'un segle d'or,
Ed. Proa,
Barcelona 2008.

Amb la col·laboració de Susanna Álvarez i Montserrat Bacardí, l'octogenari prohomb de les lletres catalanes Joan Triadú i Font (Ribes de Freser, Ripollès, 1921) ens ha ofert les seves memòries (si bé ja ens havia anticipat un tast dels seus records amb l'obra *Dies de memòries 1938-1940. Diari d'un mestre adolescent*, publicat en el 2002). Constitueixen un volum de 446 pàgines, comprenent-hi un índex onomàstic i, fora de numeració, 16 pàgines de fotografies.

Dedicat a la seva esposa, Pilar Vila-Abadal i Vilaplana, que pren bastant protagonisme en les seves planes, el llibre s'encapçala amb una citació de J.V. Foix («Davant l'or secular d'una estirp d'homes lliures»), que dona peu al que serà el «mot d'ordre» de tot el relat: el segle XX, malgrat tots els entrebancs, ha estat un segle d'or per a la cultura nacional catalana. Així ho afirma ja en el prefaci (p. 14): «En cap segle dels temps moderns tantes vides s'havien dedicat amb un esforç tan enorme al nostre redreçament cultural i social. Som una cultura i una llengua independents.»

Després ve el cos del llibre, amb els seus catorze capítols. Heus-ne ací els títols: 1. *Al mig del camí de la vida*. 2. *«Era una pàtria...»: l'intent irreductible*. 3. *La lenta recuperació: una nova Renaixença*. 4. *Tot per la llengua*. 5. *Crítica i pensament*. 6. *Sobre «alguna cosa que tenim i que ens manca»*. 7. *En ple segle d'or*. 8. *«Mestre és aquell que ens allibera»*. 9. *L'hora de l'«Avui»*. 10. *Pausa sense temps: mots d'ordre i punt de mira*. 11. *A la fi hi ha el principi*. 12. *Entre la mort i la vida*. 13. *L'ensenyament des de la postguerra*. 14. *El que hem viscut*. A més, cada capítol va dividit en subtítols, molt orientadors.

En aquestes memòries, com és lògic, hi surten moltes persones, institucions i fets que han coincidit amb els anys d'activitat de l'autor i s'hi van reflectint els

caires pedagògic, literari, patriòtic, religiós, social i polític d'en Triadú. Ja ho sabem, però quedem encara més convençuts que ens trobem davant un home de gran activitat i gran influència a favor de la cultura catalana.

Quant a l'estil, hi apareix l'agudesca típica de l'autor, el seu sentit de l'humor, alguns trets polèmics. En la narració s'hi intercalen, sovint, fragments de cartes i d'altres documents. Hi ha, és clar, molta informació per a la història d'aquest «segle d'or».

Pel que fa a la llengua, es nota que la redacció no ha estat controlada totalment per Joan Triadú, home molt exigent i rigorós, ja que s'hi han esmunyit qui-sap-los errors. Com a botó de mostra, n'anotem alguns, copiats a l'atzar de la lectura: «*Dilluns, 5-VIII-55*» per «*Dilluns, 5-IX-55*» (p. 23); «per trobar-se amb mi» (pp. 31-32); «que no em coneixia» per «a qui no coneixia» (p. 58); «*Digeo Fabbri*» per «*Diego Fabbri*» (p. 178); «*trempejar*» per «*trampejar*» (p. 228); «*cadascú de nosaltres*» per «*cadascun [o cada un] de nosaltres*» (p. 256); «*Sintactica und Estilistica*» per «*Syntactica und Stilistica*» (p. 259); «es va inrteresar» per «es va interessar» (p. 285); «per damunt dels cap» per «per damunt dels caps» (p. 289); «s'interessà» per «s'interessava» (p. 296); «tints i aprest» per «tints i aprests» (p. 317); «*Vaig entornar-me'n*» per «*Vaig tornar-me'n*» (p. 348); «una home»

per «un home» (p. 371); «*barricades*» per «*barrinades*» (p. 396); «*vaig va reunir*» per «*vaig reunir*» (p. 412). Tampoc no creiem que Triadú aprovi la supressió del guionet en compostos coordinats com «*comportament civico-polític*» (p. 178), «*activitats poeticoreligioses*» (p. 212), «el seu paper politicocultural» (p. 263), «*moviment civicocultural*» (p. 279), «*relacions cristianomarxistes*» (p. 382). Per això, amb vista a una nova edició del llibre, suggerim a l'editorial que el faci revisar per un bon corrector.

En resum, agraïm a Joan Triadú que ens hagi ofrenat aquestes seves memòries, d'agradable lectura i útils en molts sentits, perquè ell ha estat protagonista o col·laborador en nombrosos fets del «segle d'or» que reivindica.

Ens permetem d'acabar aquesta ressenya amb uns versos que el qui signa va escriure en l'àlbum que va ser ofert a en Triadú el 30 de juliol del 2001, en la celebració, a Vic, del seu vuitantè aniversari:

DEFINICIÓ

*Un home madur,
lleial com ningú,
referent segur
que endavant ens duu,
i en la tasca, dur:
JOAN TRIADÚ!*

JOSEP RUAIX I VINYET

*Bon
Nadal
a tots!*

